

Vēlētāji pieprasa «rozā brilles»

Publicēta: 03.10.2006.

Latvijas partijas joprojām orientējas uz personībām

90. gadu sākumā vācu zinātniece K. Mattuša, vērtējot Baltijas valstu iedzīvotāju interesi par politiku, secināja, ka tā ir diezgan liela. Lielākā daļa aptaujāto cilvēku bija atbildējuši, ka bieži ar saviem paziņām runā par politiku. Zinātniece pieļāva, ka šāda interese palīdzēsot baltiešiem labāk saprast demokrātiju. Šodien joprojām bieži skan jautājums, vai Latvija vispār ir demokrātiska, visa politika esot tikai netīras spēles. Politologam smagi atbildēt. Ja vēlēšanu kampaņā kāds politiķis ar saviem solījumiem vairāk turētos pie reālītātes, proti, pie tā, ko reāli var izpildīt, tad par viņu neviens nebalsotu. Kurš gan balsotu par partiju, kas sola tikai nedaudz uzlabot dzīves līmeni valstī? Faktiski vēlētāji paši pieprasa pirms vēlēšanām uzlikt viņiem "rozā brilles".

Varētu teikt, ka tas neattiecas tikai uz Latviju, arī citās valstīs politiķi rīkojas līdzīgi. Cilvēkiem grūti pierast, ka mūsdienās visu vairs nelemj valdība vai valsts. Vidējas algas lielums atkarīgs ne tik daudz no Ministru prezidenta vēlmes, cik no ekonomiskiem apstākļiem.

Vēl viens padomju laika nepārvarēts mantojums, kas redzams arī pirms šīm vēlēšanām, – Latvijā vēl joprojām trūkst partiju, kas pārstāv dažādas sabiedrības daļas. Latvijas partijas orientējas uz personībām. Cilvēki nespēj izvēlēties partiju, kas varētu aizstāvēt viņu intereses, Saeimas sastāvs iznāks ļoti raibs un valdību mūža ilgums ir ļoti mazs.

Kā politologs par pozitīvu apstākli uzskatu to, ka 2006. gadā nekandidēs neviens jauns ietekmīgs politiskais spēks. Visticamāk, 9. Saeimā iekļūs tieši tās politiskās partijas, kas jau tagad tur atrodas, un tā ir zināma stabilitāte. Protams, paliek jautājums, vai "Jaunais laiks" un Tautas partija atradīs kopīgu valodu un kuram tad pie jaunā vietu sadalījuma tiks Ministru prezidenta amats.

Aksels Rētzs, vācu politologs